



АНАЛИЗА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПРВОГ РАЗРЕДА ЗАНИМАЊА ПОСЛОВНО-ПРАВНИ ТЕХНИЧАР ИЗ ИСТОРИЈЕ



СЕПТЕМБАР, 2023. ГОДИНЕ

РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

**АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ
ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПРВОГ РАЗРЕДА СРЕДЊИХ
СТРУЧНИХ ШКОЛА (ЗАНИМАЊЕ ПОСЛОВНО-ПРАВНИ
ТЕХНИЧАР) ИЗ НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА ИСТОРИЈА**

- школска 2022/2023. година -

Милија Марјановић, начелник одјељења за средње образовање и васпитање

САДРЖАЈ:

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПРВОГ РАЗРЕДА СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА (ЗАНИМАЊЕ ПОСЛОВНО-ПРАВНИ ТЕХНИЧАР) ИЗ НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА ИСТОРИЈА	4
ОБУХВАТ СПОЉАШЊОМ ПРОВЈЕРОМ ПОСТИГНУЋА.....	4
ТОК СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА.....	5
ЗБИРНИ РЕЗУЛТАТИ СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА.....	5
РЕЗУЛТАТИ СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА ПО ЗАДАЦИМА	6
РЕЗУЛТАТИ СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА ПО НИВОИМА	17
ЗАКЉУЧАК	19

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПРВОГ РАЗРЕДА СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА (ЗАНИМАЊЕ ПОСЛОВНО-ПРАВНИ ТЕХНИЧАР) ИЗ НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА ИСТОРИЈА

Спљашња провјера постигнућа ученика првог разреда средњих стручних школа (занимање пословно-правни техничар), из наставног предмета Историја, проведено је у складу са Програмом рада Републичког педагошког завода Републике Српске за 2023. годину. Спљашња провјера задацима објективног типа реализована је 17.05.2023. године у 8 средњих стручних школа које у свом саставу имају занимање пословно-правни техничар.

Циљ спљашње провјере постигнућа ученика јесте утврђивање степена остварености очекиваних исхода дефинисаних наставним планом и програмом наставног предмета Историја. Поред основног циља, постоје и посебни циљеви као што су навикавање ученика на рјешавање низа задатака објективног типа, поштовање правила и прописане процедуре, утврђивање способности ученика за рјешавање одређених типова задатака, повећање објективности вредновања постигнућа ученика и упоређивање постигнућа на овом и осталим облицима вредновања постигнућа и уопште постигнућем ученика у одређеном наставном предмету.

Републички педагошки завод дописом је обавијестио школе да ће ученици првог разреда њихових школа бити обухваћени спљашњом провјером постигнућа, а Упутством које им је достављено прецизирани су њихове обавезе. Низ задатака објективног типа, рјешење, кључ за бодовање задатака и табела за унос података електронским путем достављени су школама на дан спљашње провјере.

ОБУХВАТ СПОЉАШЊОМ ПРОВЈЕРОМ ПОСТИГНУЋА

Спљашњом провјером постигнућа из наставног предмета Историја обухваћени су ученици првог разреда средњих стручних школа, занимање пословно-правни техничар. У наставку је приказан табеларни преглед броја ученика обухваћених спљашњом провјером постигнућа и броја ученика који су приступили спљашњој провјери постигнућа (*Табела 1*).

Табела 1. Укупан број школа, одјељења и ученика у првом разреду (занимање пословно-правни техничар) и број ученика који су приступили спљашњој провјери постигнућа

	Назив школе	Мјесто	Број одјељења	Број ученика.	Приступило	%
1.	ЈУ „Економска школа“	Бања Лука	4	122	114	93,44
2.	ЈУ „Средњошколски центар“	Мркоњић Град	1	26	26	100
3.	ЈУ „Средња стручна и техничка школа“	Грађевина	1	24	24	100
4.	ЈУ „Угоститељско-економска школа“	Приједор	1	24	20	83,33
5.	ЈУ „Економска школа“	Добој	1	16	14	87,50
6.	ЈУ „Стручна и техничка школа“	Дервента	1	24	23	95,83
7.	ЈУ „Економска школа“	Бијељина	2	49	48	97,95
8.	ЈУ СШЦ „Алекса Шантић“	Невесиње	1	24	23	95,83
УКУПНО		8 школа	12	309	292	94,50

Из претходне табеле видљиво је да наставу историје у првом разреду средњих стручних школа, занимање пословно-правни техничар, похађа 309 ученика, а да су

спољашњој провјери постигнућа приступила 292 ученика, распоређених у 12 одјељења, што износи 94,50%.

Из наведеног се може закључити да су ученици били веома заинтересовани за учешће у спољашњој провјери постигнућа, те да су предметни наставници успјели да их мотивишу на рад. Такође, резултати су још бољи ако зnamо да су ученици прије израде задатака објективног типа били обавијештени да резултати које остваре на спољашњој провјери неће утицати на њихов успјех на крају школске године. Због тога можемо бити веома задовољни бројем ученика који су приступили спољашњој провјери постигнућа.

ТОК СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА

У припремном процесу спољашње провјере постигнућа школе су обавијештене о планираној спољашњој провјери постигнућа из наставног предмета Историја и прикупљени су подаци о броју одјељења и ученика који похађају први разред средњих стручних школа, занимање пословно-правни техничар. Након тога школама је прослијеђено Упутство за провјеру постигнућа ученика школске 2022/23. године. Израђени су задаци објективног типа, као и рјешење са кључем за бодовање задатака за провјеру постигнућа. Задаци објективног типа, рјешење, кључ за бодовање задатака и табела за унос података електронским путем су достављени школама на дан спољашње провјере. Спољашња провјера постигнућа реализована је 17.05.2023. године, са почетком у 11.00 сати, у условима које су школе могле да обезбиједе (учионица, амфитеатар, фискултурна сала и сл.). Након завршене израде задатака надлежне комисије приступиле су прегледању и бодовању задатака, те уносу резултата у унапријед припремљене табеле. За реализацију спољашње провјере одговорни су били директори школа у којима се одржавала спољашња провјера постигнућа. Након прикупљених и обрађених свих података и извјештаја, сачињена је свеобухватна анализа спољашње провјере постигнућа из наставног предмета Историја, за ученике првог разреда средњих стручних школа, занимање пословно-правни техничар.

ЗБИРНИ РЕЗУЛТАТИ СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА

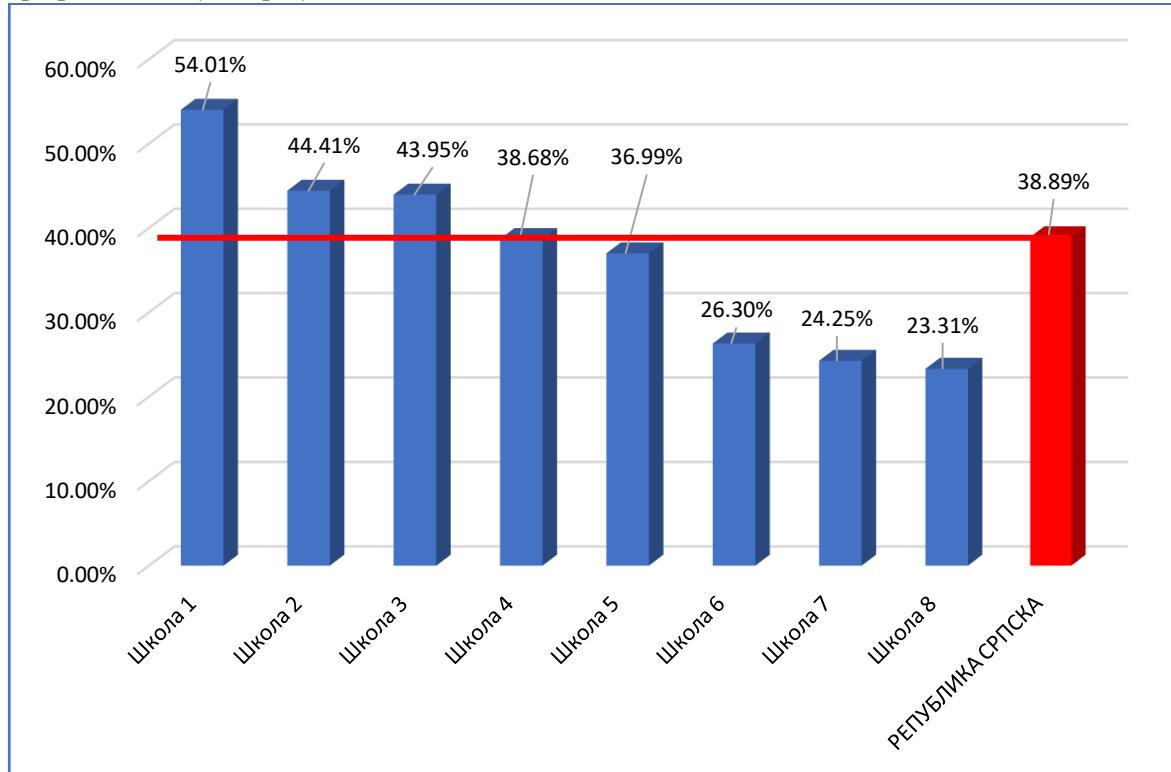
Обрадом добијених резултата који су остварени од стране 292 ученика која су приступила спољашњој провјери постигнућа, долазимо до табеларног прегледа (*Табела 2*) у којем су наведени укупни резултати по школама које су учествовале у спољашњој провјери постигнућа.

Табела 2. Укупни резултати по школама

	Школе	%
1.	Школа 1	54,01%
2.	Школа 2	44,41%
3.	Школа 3	43,95%
4.	Школа 4	38,68%
5.	Школа 5	36,99%
6.	Школа 6	26,30%
7.	Школа 7	24,25%
8.	Школа 8	23,31%
	УКУПНО	38,89%

Републички
просјек
38,89%

Графикон 1. Укупни резултати по школама



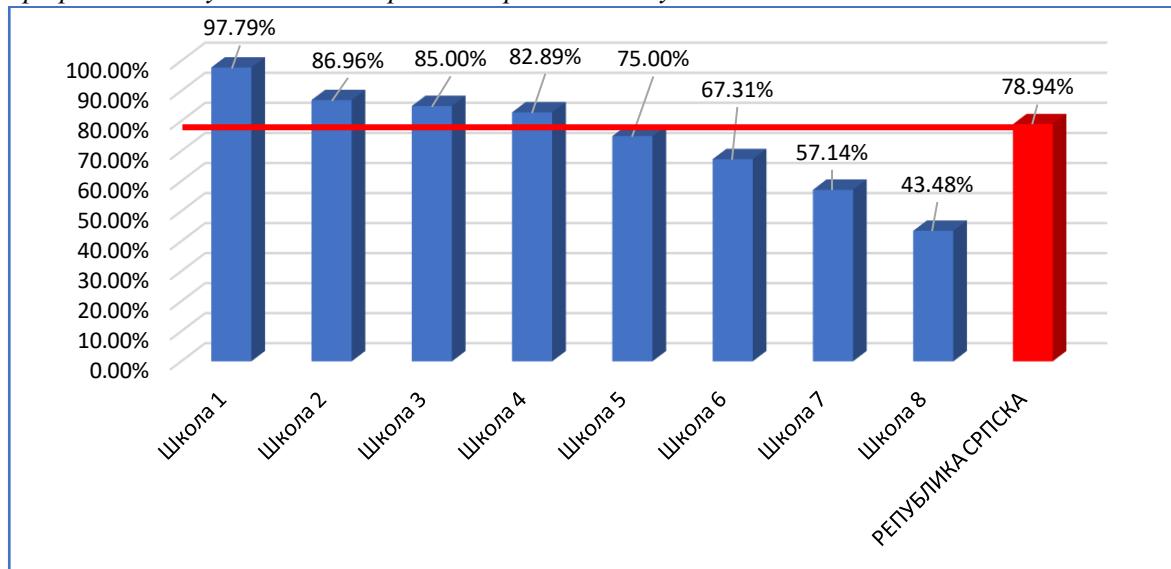
На основу података из табеле 2 и графика 1 може се констатовати да су ученици задатке објективног типа ријешили са 38,89% успешности што је на нездовољавајућем нивоу постигнућа. Најбоље резултате остварили су ученици једне школе са 54,01% успешности, док су најслабије ријешили задатке ученици школе са 23,31% успешности. Најбоље резултате који су остварили ученици школе са 54,01% успешности уједно су и једини на ниском нивоу постигнућа док су ученици осталих седам школа ријешили задатке на нездовољавајућем нивоу.

РЕЗУЛТАТИ СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА ПО ЗАДАЦИМА

Спољашња провјера постигнућа састојала се од 20 задатака објективног типа којима је провјераван ниво постигнућа ученика. Вријеме за рјешавање задатака било је ограничено на 60 минута. Задаци су били различитих типова и различитог нивоа сложености, а захтјеви су били на нивоу знања (репродуковање чињеница), извођења закључака, описивања, објашњавања, поређења или анализирања. Захтјеви су били усклађени са наставним планом и програмом и очекиваним исходима учења из наставног предмета Историја за први разред средњих стручних школа, занимање пословно-правни техничар. Уз низ задатака дато је рјешење и кључ за бодовање задатака.

1) У првом задатку ученик је требао да препозна и заокружи тачан одговор на питање којем вијеку и којем историјском периоду припада 1102. година. Овај задатак је на нивоу препознавања и као такав бодовао се са два бода.

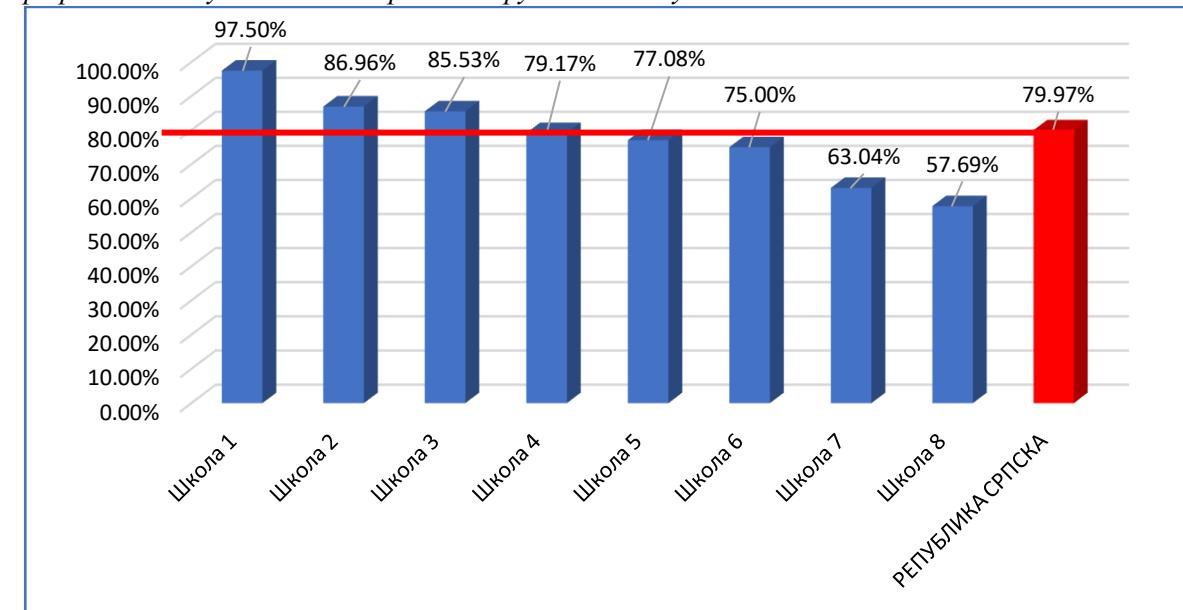
Графикон 2. Резултати остварени на првом задатку



Ученици су задатак ријешили на високом нивоу са 78,94%. Питањем су обухваћени садржаји који су ученицима били веома добро познати, што су они успешним рјешавањем овог задатка и показали. Остварени резултати показују да су ученици вјештинама рачунања времена овладали у основној школи, те да исту добро примјењују и у наставку школовања.

2) У другом задатку, који је био на нивоу препознавања, од ученика се очекивало да међу понуђеним одговорима препозна који од понуђених извора спадају у материјалне (сјекира, мач, мотика и копље). У овом задатку ученици су могли да добију највише два бода.

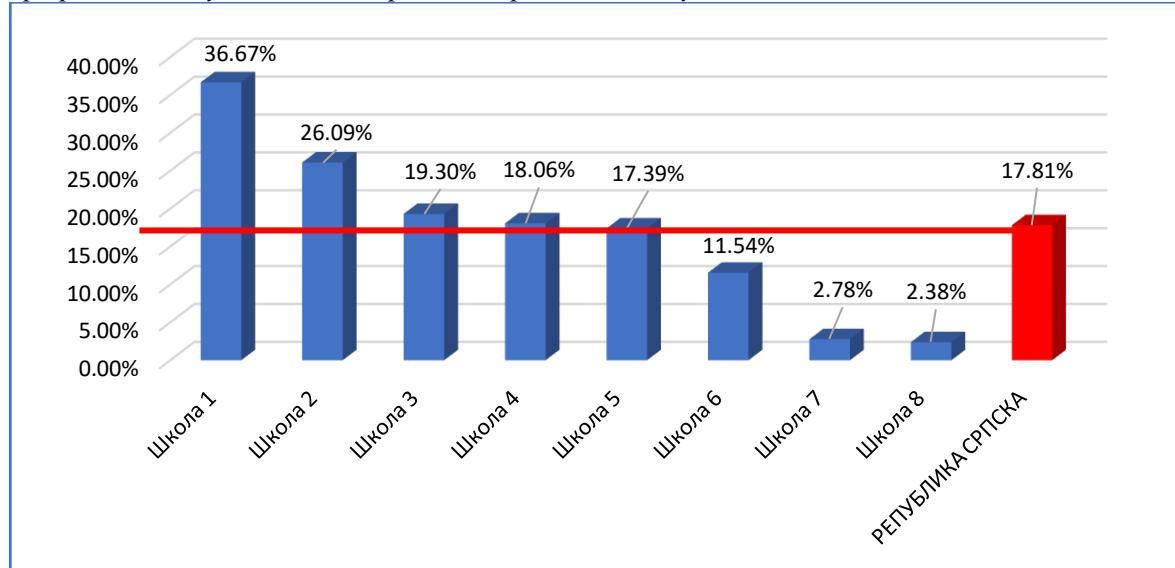
Графикон 3. Резултати остварени на другом задатку



Рјешавајући други задатак ученици су остварили резултат од 79,97% што је на високом нивоу постигнућа. Пошто је задатак био на основном нивоу проценат реализације је веома добар. Резултати показују да су ученици успешно овладали исходима учења који се доносе на историјске изворе о којима су предзнања стицали и током основношколског образовања.

3) У трећем задатку ученик је требао да одреди тачан хронолошки ред понуђених римских државних уређења, од најстаријег до најмлађег. За тачан одговор ученик је могао да добије највише три бода.

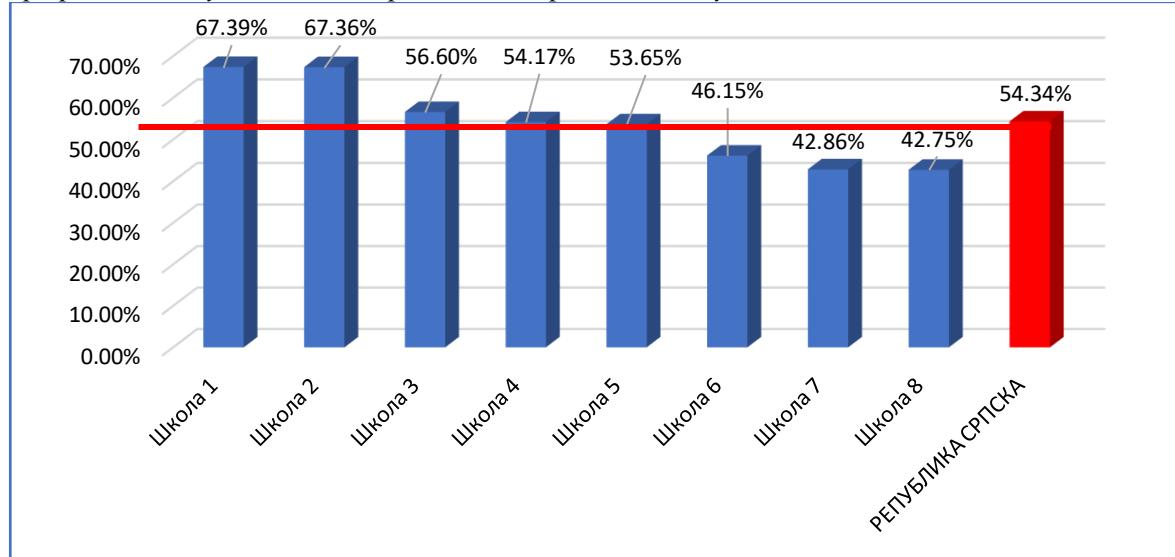
Графикон 4. Резултати остварени на трећем задатку



Проценат реализације трећег задатка од 17,81% је на нездовољавајућем нивоу постигнућа и то показује да ученици нису овладали знањима везано за хронологију државног уређења Римског царства. Могуће је претпоставити да је и тип задатка био неким ученицима непознат, те се и у тој претпоставци могу тражити узроци лошег резултата који су ученици остварили на овом задатку.

4) У четвртом задатку ученик је требао да понуђене појмове унесе у табелу, препознајући који појмови се односе на Спарту а који на Атину. На овом питању ученик је могао да освоји највише три бода.

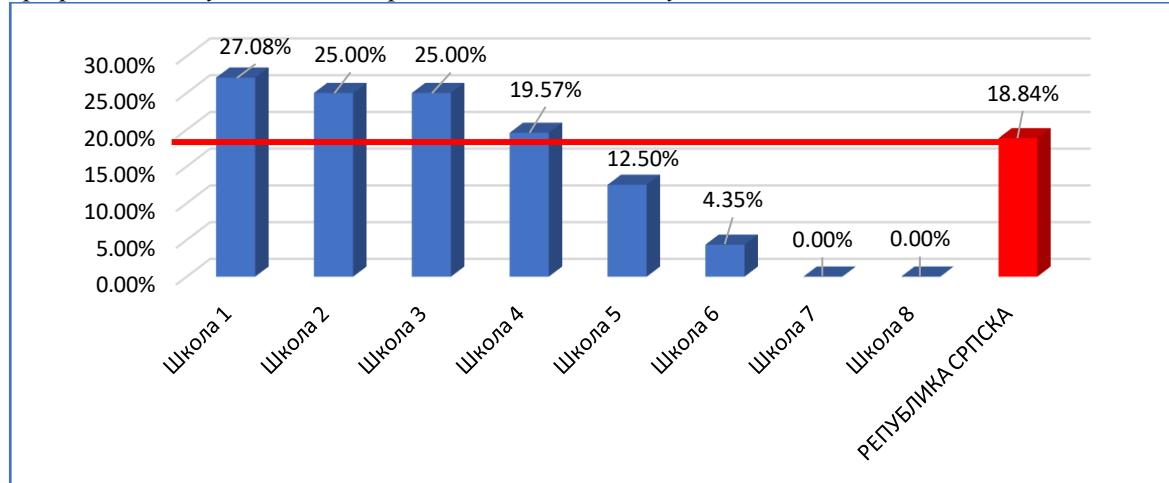
Графикон 5. Резултати остварени на четвртом задатку



Овај задатак ученици су решили са 54,34% што је на ниском нивоу постигнућа. Ученици су показали да су половично способљени да повезују појмове из античке Грчке са полисима на које се односе.

5) У петом задатку ученик је требао да дефинише и објасни појам инквизиције. За једноставан одговор ученик је добијао један бод, а за опширнији одговор који садржи и додатне информације о инквизицији, ученик је добијао два бода.

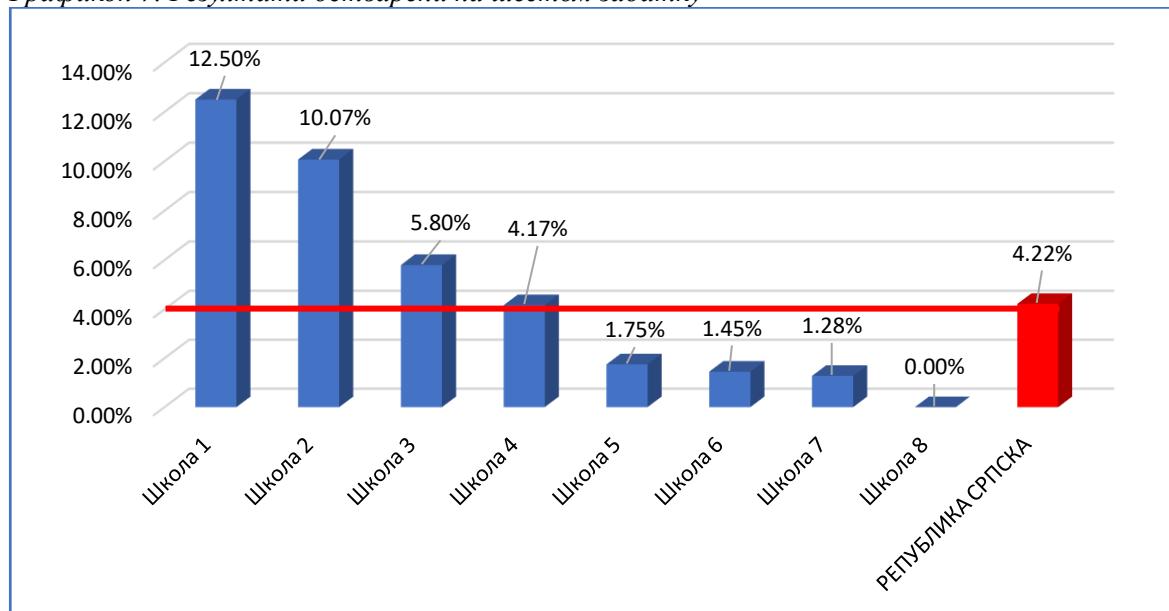
Графикон 6. Резултати остварени на петом задатку



Проценат реализације петог задатка је 18,84% што је на нездовољавајућем нивоу и овај веома слаб резултат нам показује да ученици нису овладали историјском терминологијом која се користи у настави историје али и у свакодневном животу. Одговарајући на ово питање ученици двије школе нису дали нити један тачан одговор и тако нису освојили ни један бод, што показује да на часовима нису разговарали о теми инквизиције. Добијени резултати истовремено показују да ученици ни у основној школи нису доволно обрађивали тему црквених судова и утицаја католичке цркве у средњовјековном друштву.

6) Задатак број шест је био у категорији високог нивоа, пошто су његови захтјеви били веома велики. Наиме ученик је требао да зна које је области навео Константин Порфирогенит у свом дјелу *De administrando imperio* (О управљању царством) да припадају Србији, те да их препозна на приложеној карти где је сваки број означавао једну област. Захтјев је у вези са исходом који гласи: „Одреди простор који су обухватале Дукља и Рашка“. Пошто је у питању било шест области на овом задатку ученик је могао да освоји највише шест бодова.

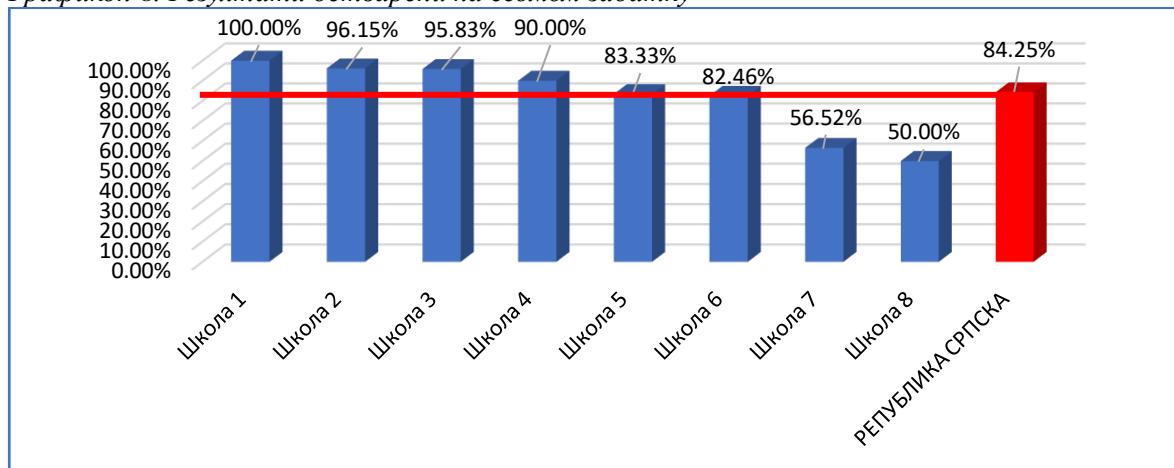
Графикон 7. Резултати остварени на шестом задатку



Колико је рјешавање овог задатка ученицима било захтјевно, говори и податак о проценту његове ријешености од 4,22% што је на незадовољавајућем нивоу. Ученици једне школе на овом питању нису освојили ни један бод, док су три школе имале испод 2,00% реализације. Из наведеног произилази да није довољно да ученик само зна да наброји наведене области већ је потребно да се знања ученика прошире и на њихову примјену (у овом случају то је препознавање на карти).

7) У седмом задатку, који је био на нивоу препознавања (вишеструки избор одговора), од ученика се очекивало да међу понуђеним одговорима препозна који је најстарији сачувани српски ћирилични рукопис (Мирослављево јеванђеље). На питању су могли да добију један бод.

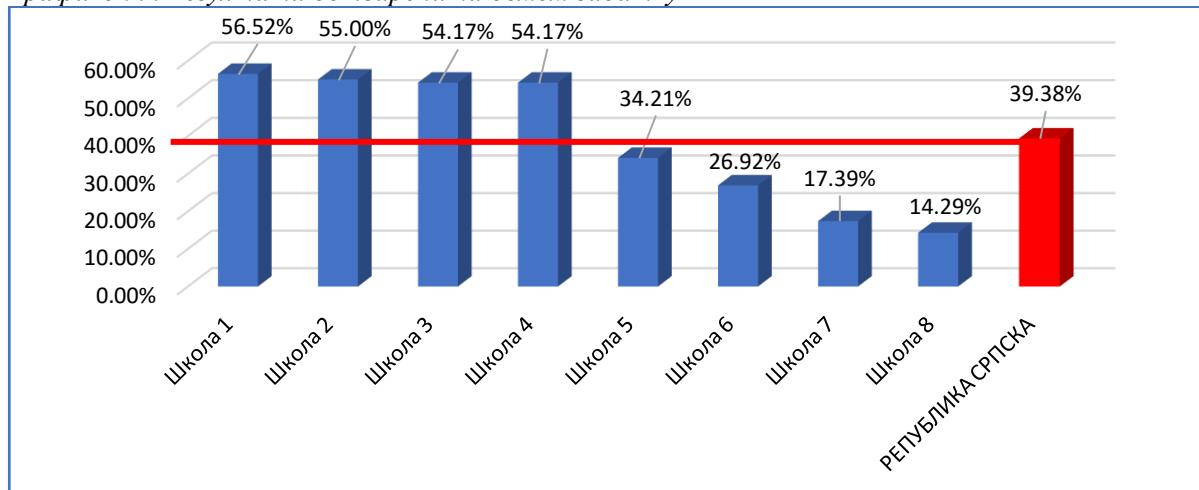
Графикон 8. Резултати остварени на седмом задатку



Претходни задатак ученици су ријешили са 84,25% што је на високом нивоу постигнућа. Показало се да су ученици веома добро овладали вјештином препознавања што је посебно видљиво код ученика једне школе који су задатак ријешили са 100%, док су још три школе имале 90,00 или више од 90,00 процената. Вјероватно је на висок ниво постигнућа утицала и чињеница да ово питање корелира са садржајима наставног предмета Српски језик.

8) Ученик је у осмом задатку требало да у питању типа допуњавања наведе име владара који је 1217. године уздигао српску средњовјековну државу на ниво краљевине. Ученик је за тачно ријешен задатак могао да добије један бод.

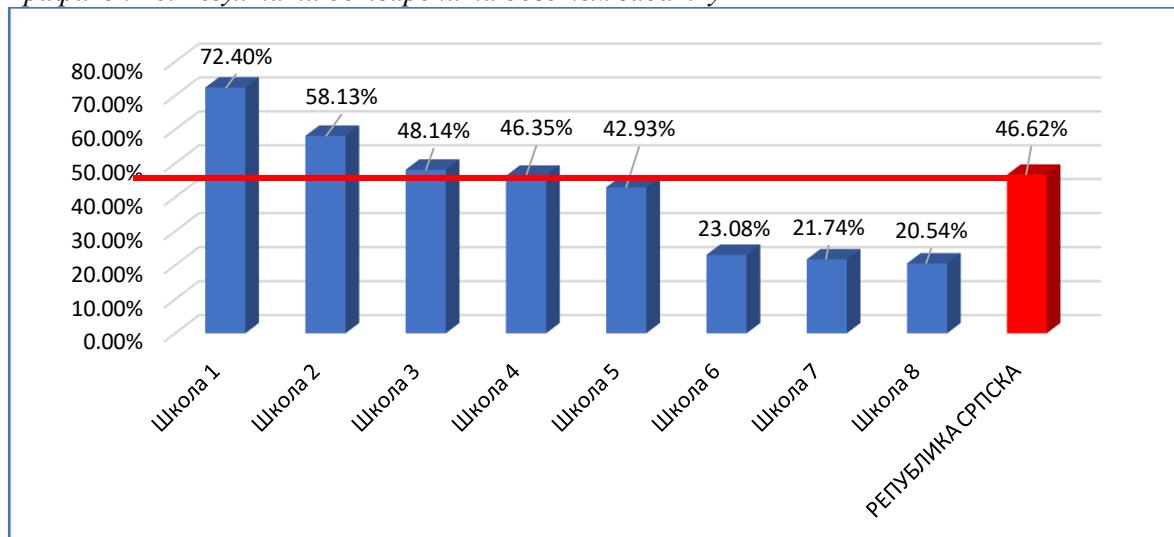
Графикон 9. Резултати остварени на осмом задатку



Овај задатак ученици су ријешили са 39,38% што је на нездовољавајућем нивоу постигнућа. Пошто је ово питање везано и за положај српске средњовјековне државе било је очекивати да ће се ученици боље снаћи и остварити бољи резултат. Свакако да наставници треба више времена проведу у реализацији тема из средњовјековне националне историје.

9) У деветом задатку ученик је требао да поред имена значајних личности напише титуле које су носили. Задатак је био на основном нивоу тј. претпостављаје разумијевање наученог. Питање је имало осам елемената па је ученик могао да освоји осам бодова.

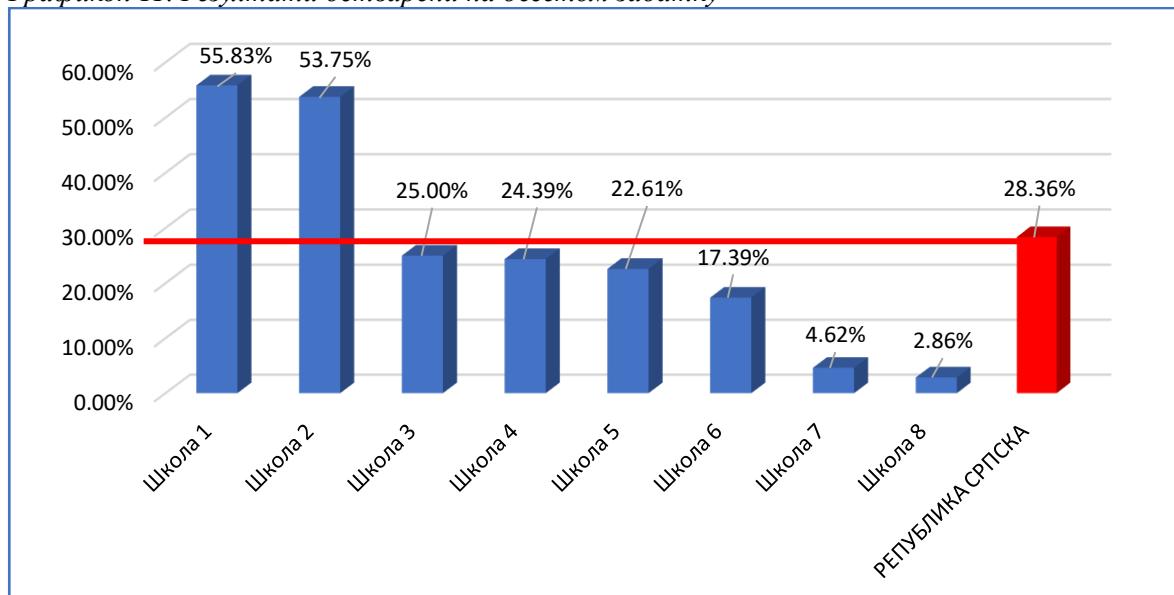
Графикон 10. Резултати остварени на деветом задатку



Ученици су овај задатак ријешили са 46,62% што је на ниском нивоу постигнућа. Овај проценат указује да ученици нису добро овладали знањима везано за називе и носиоце средњовјековних владарских титула јер се на овом задатку очекивао високи ниво постигнућа.

10) Десети задатак захтијевао је од ученика да поред наведених година упише значајан догађај који се десио у националној историји у тој години. У питању су биле веома битне године за разумијевање историје средњег вијека. За тачно рјешење овог задатка ученик је могао највише да добије пет бодова.

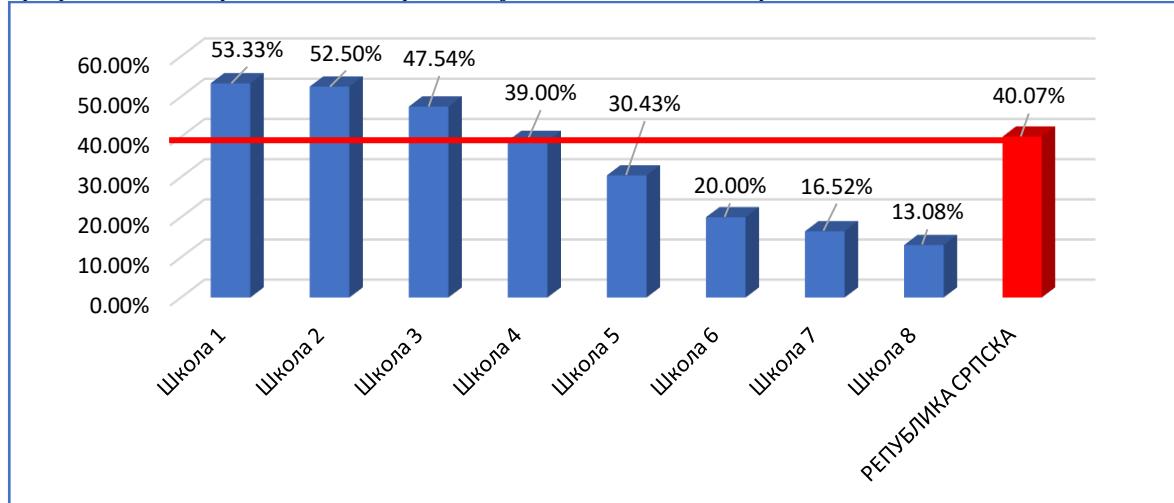
Графикон 11. Резултати остварени на десетом задатку



Ученици су десети задатак ријешили са 28,36% што је на нездовољавајућем нивоу постигнућа. Захтјеви у овом задатку су били прецизни, тако да ученици нису требали имати много дилема код његовог рјешавања. Било је за очекивати да ће ученици имати много већи проценат тачних одговора на овом питању, јер се ради о значајним догађајима из националне историје.

11) У овом задатку ученик је пред собом имао наведене називе задужбина које је требао да повеже са понуђеним именима владара који су тим задужбинама били ктитори. Задатак је био на основном нивоу, односно претпостављао је разумијевање наученог. Питање је имало пет елемената па је ученик могао да освоји највише пет бодова.

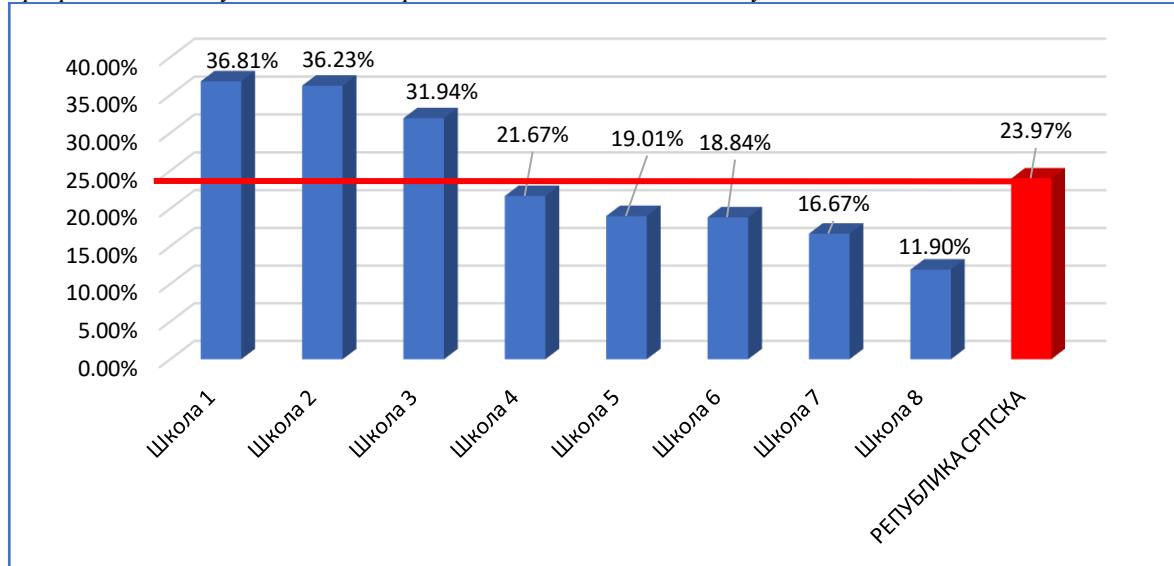
Графикон 12. Резултати остварени на једанаестом задатку



Проценат реализације овог задатка од 40,07% је на нездовољавајућем нивоу постигнућа и то показује да ученици нису овладали знањима везано за српске владаре и задужбине којима су ти владари били ктитори. Очекивања су била знатно већа, јер питање корелира са наставним предметом Православна вјеронаука.

12) У дванаестом задатку ученик је имао пред собом историјски извор који је требао да анализира и потом одговори на три постављена питања. Задатак је био на нивоу анализе и знања. За тачно ријешен задатак ученик је могао највише да освоји три бода.

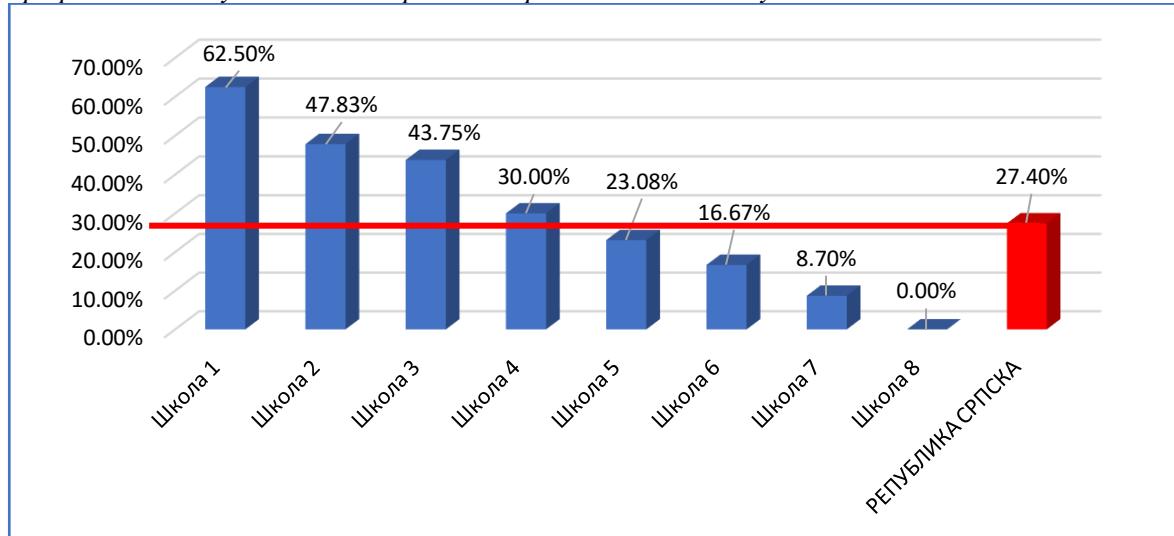
Графикон 13. Резултати остварени на дванаестом задатку



Проценат реализације овог задатка од 23,97% је на незадовољавајућем нивоу постигнућа. Пошто је ученицима наведени историјски извор већ био познат (из уџбеника за основну и средњу школу) било је за очекивати да ће остварити бољи резултат.

13) Тринаести задатак био је типа допуњавања. У њему је ученик требао да наведе привредну грану чијим развојем је Србија у току владавине краља Уроша I доживјела привредни успон. За успјешно решен задатак ученик је могао да освоји један бод.

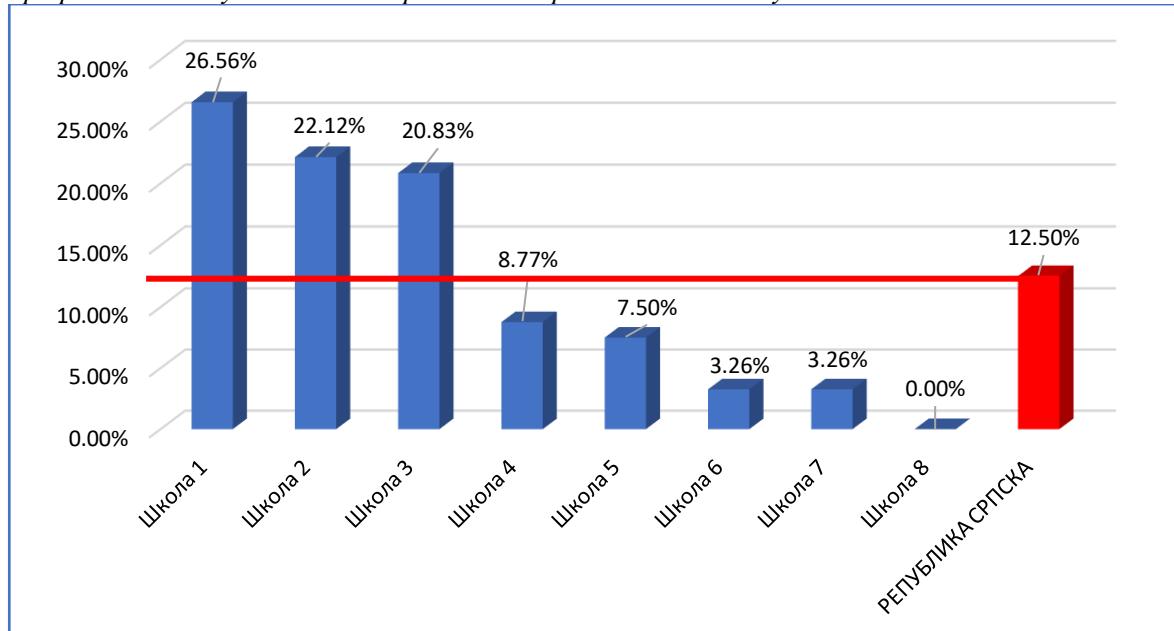
Графикон 14. Резултати остварени на тринаестом задатку



Проценат реализације овог задатка од 27,40% је на незадовољавајућем нивоу постигнућа. Овај задатак најбоље су решили ученици једене школе са 62,50% док су најслабије резултате остварили ученици друге школе који на овом питању нису освојили ни један бод.

14) У четрнаестом задатку наведена су четири догађаја из националне историје за које је ученик требао да наведе када су се десили. У овом задатку ученик је могао да освоји највише четири бода.

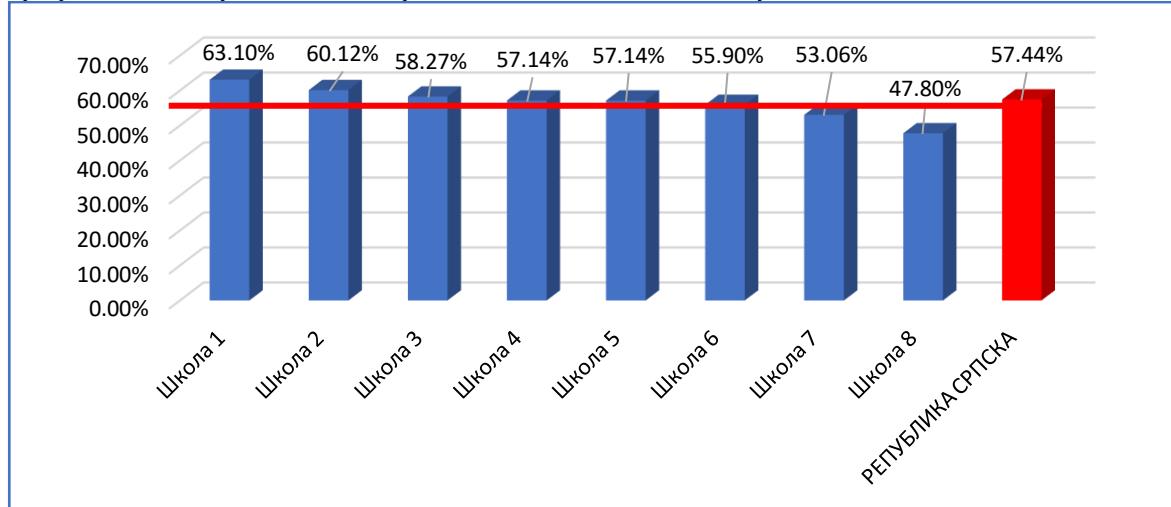
Графикон 15. Резултати остварени на четрнаестом задатку



Проценат реализације четрнаестог задатка од 12,50% је на нездовољавајућем нивоу постигнућа. Ученици једне школе на овом питању нису освојили ни један бод, док су четири школе имале испод 10,00% реализације. Резултат је још лошији из разлога што су се у овом задатку могла освојити четири бода.

15) У петнаестом задатку ученику су предочене тврђе, а његов задатак је био да препозна да ли су оне тачне или не. Наведено је седам исказа а сваки тачан одговор се бодовао са једним бодом, тако да је ученик рјешавајући овај задатак могао највише да освоји седам бодова.

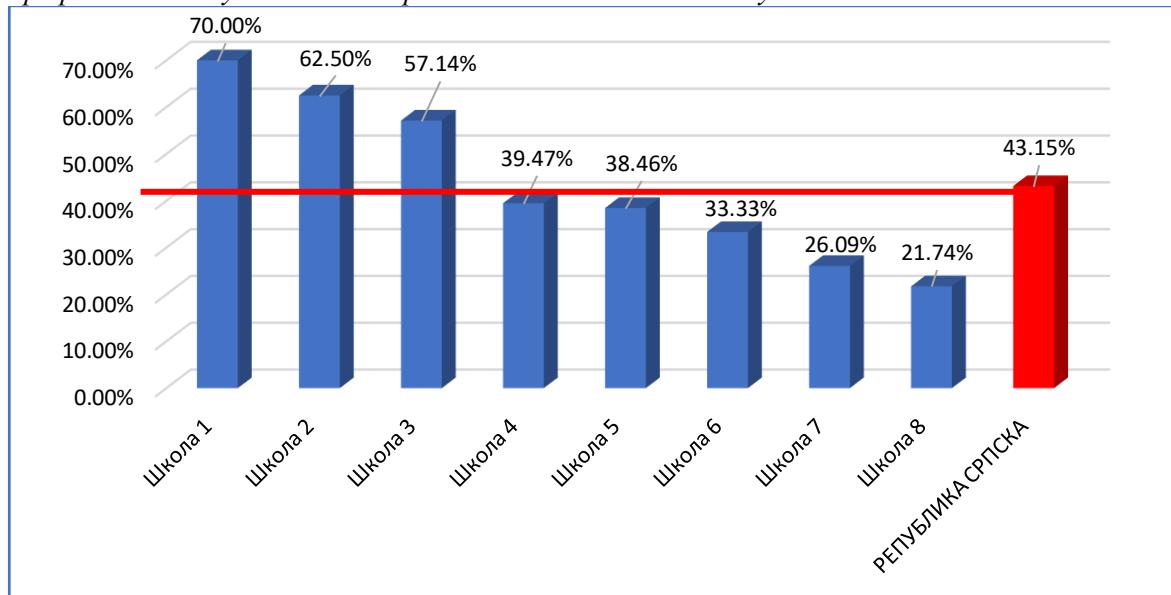
Графикон 16. Резултати остварени на петнаестом задатку



Рјешавајући петнаести задатак ученици су остварили 57,44% што је на средњем нивоу постигнућа. Иако је овај задатак на нивоу знања, њиме се провјерава и колико су ученици концентрисани приликом израде задатака и колико разумију оно што су прочитали, односно колико су функционално писмени.

16) У шеснаестом задатку ученик је требао да препозна и обиљежи тачан хронолошки ред владавине средњовјековних српских владара. Овај задатак је на нивоу препознавања и као такав носио је само један бод.

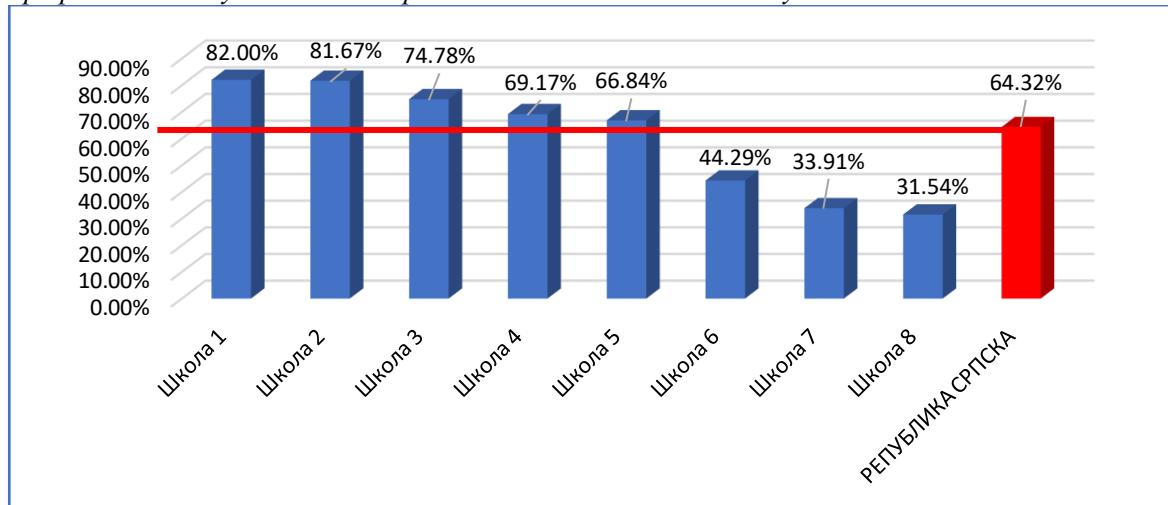
Графикон 17. Резултати остварени на шеснаестом задатку



Проценат реализације шеснаестог задатка од 43,15% је на нездовољавајућем нивоу постигнућа. Питањем су обухваћени садржаји који су ученицима били веома добро познати, што они рјешавањем овог задатка нису и показали. Можемо слободно закључити да су само ученици једне школе наведени задатак ријешили на очекиваном нивоу.

17) У овом задатку ученик је требао да повеже одређене историјске личности са одговарајућим државама у којима су владали. Задатак је био на основном нивоу, односно претпостављао је разумијевање наученог. Питање се састојало од пет елемената па је ученик могао да освоји највише пет бодова.

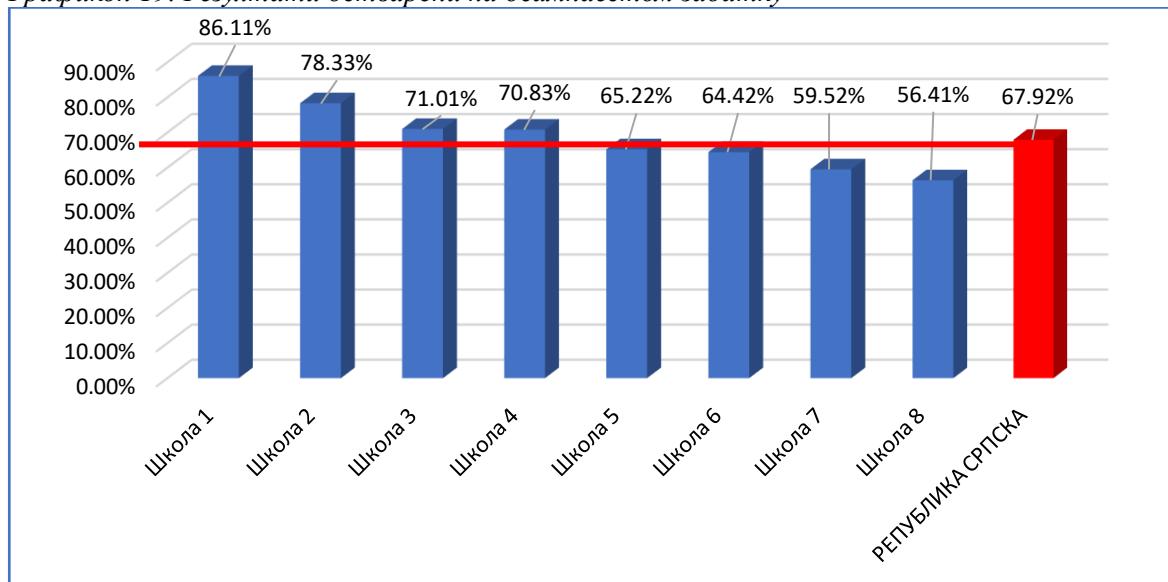
Графикон 18. Резултати остварени на седамнаестом задатку



Рјешавајући овај задатак ученици су остварили 64,32% што је на средњем нивоу постигнућа. Само ученици ЈУ „Угоститељско-економска школа“ Приједор и ЈУ „Економска школа“ Бијељина су имали преко 80,00% реализације, што се очекивало и од ученика осталих школа јер је овај задатак био на основном нивоу.

18) Осамнаести задатак био је на нивоу препознавања, јер се од ученика очекивало да међу понуђеним тврђњама препозна оне које се везују за хајдуке. Ученик је заокружујући три тачна одговора од понуђених пет, могао да освоји три бода.

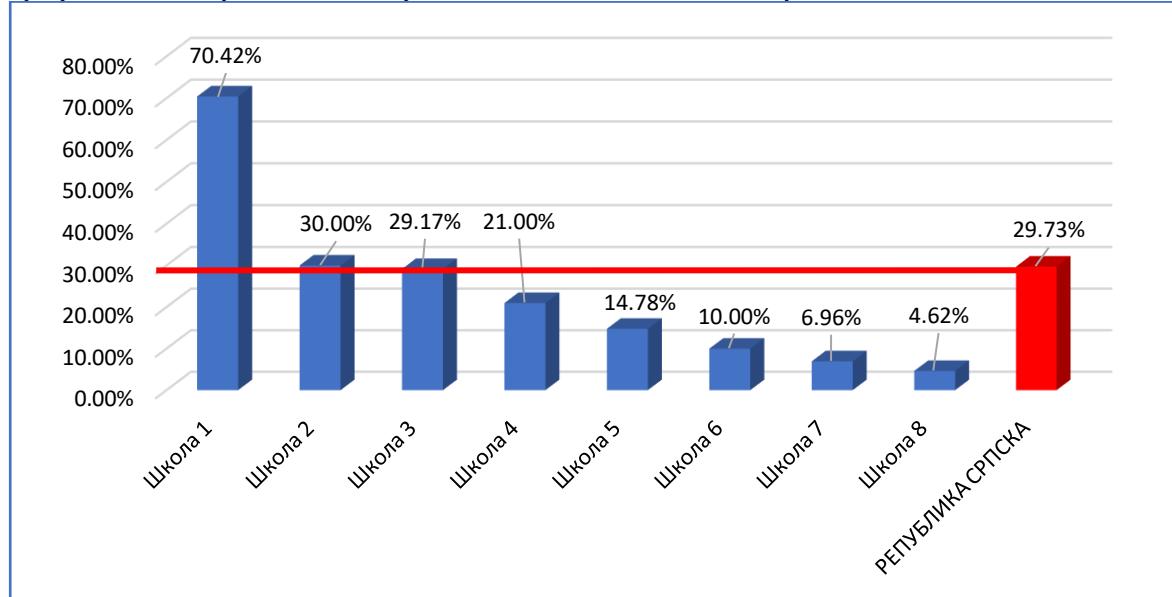
Графикон 19. Резултати остварени на осамнаестом задатку



Ученици су осамнаesti задатак ријешили са 67,92% што је на средњем нивоу постигнућа. Ученици су рјешавајући овај задатак показали да су оспособљени да препознају тврђе везане за хајдучки покрет из 16. и 17. вијека.

19) Деветнаести задатак је захтијевао од ученика да поред наведених година упише догађаје везане за те године. Ученику је понуђено пет година а за тачно рјешење овог задатка ученик је могао највише да добије пет бодова.

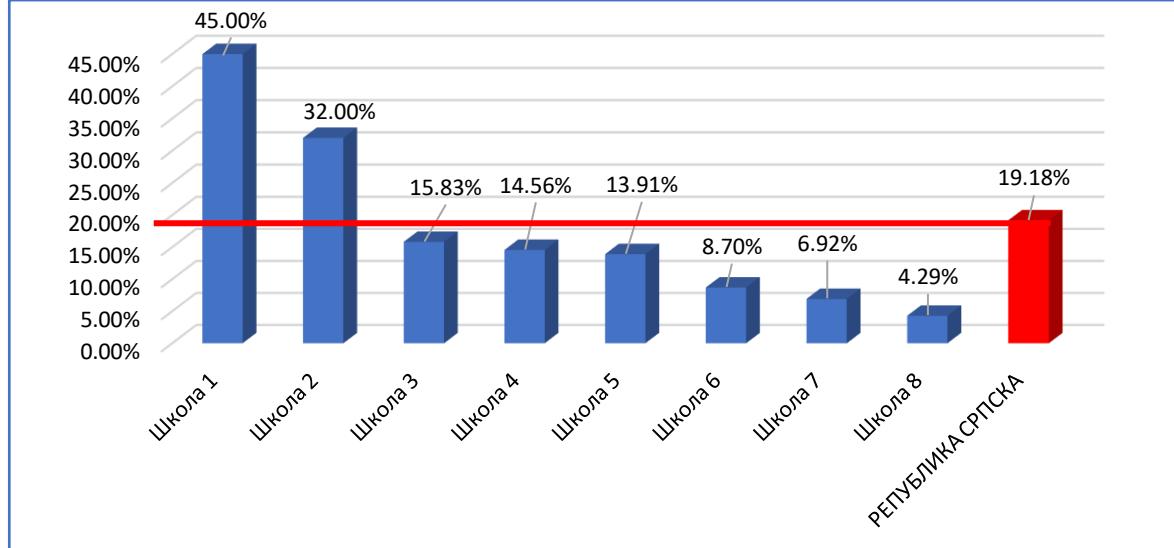
Графикон 20. Резултати остварени на деветнаестом задатку



Проценат реализације деветнаестог задатка од 29,73% је на нездовољавајућем нивоу постигнућа. Задатак су најбоље урадили ученици једне школе са 70,42% реализације док су дviјe школе имали мање од 7,00% реализације. Резултат је још лошији из разлога што се у овом задатку могло освојити пет бодова.

20) У двадесетом задатку ученик је требао да објасни значење наведених појмова. Свако тачно објашњење бодовало се једним бодом, тако да је у овом задатку ученик могао највише да освоји пет бодова.

Графикон 21. Резултати остварени на двадесетом задатку



Колико је рјешавање овог задатка ученицима било захтјевно, говори и податак о проценту његове ријешености од 19,18% што је на незадовољавајућем нивоу. У овом задатку било је битно да ученик разумије значење наведених појмова, јер тако показује да ли је у стању успјешно користити термине из историје.

РЕЗУЛТАТИ СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА ПО НИВОИМА

Задацима објективног типа провјераван је ниво постигнућа ученика првог разреда средњих стручних школа, занимање пословно-правни техничар. Ученици су рјешавали двадесет задатака различитог нивоа сложености, с тим да је највећи број захтјева у њима био на основном нивоу. Сходно наведеном, ученици су требали да покажу у којој мјери посједују основна историјска знања и разумију појаве и процесе из прошлости. Сви виши нивои когнитивних способности ученика тешко су провјерљиви кроз задатке објективног типа, јер је тешко осмислiti задатке којима би се провјеравали усвојени ставови, аналитичке вјештине, компарације различитих извора информација, процјена објективности и комплексности информација, креативне способности, способност вођења дебате и одбране ставова и спровођење процеса евалуације. Стoga је и у овим задацима највише било задатака који су се односили на усвојеност чињеничног знања, које је такође недвосмислено јасно и објективно могуће процјењивати и бодовати.

Примјена задатака објективног типа уз оцјене из усменог одговора дају најбољу оцјену укупних знања и способности које ученик посједује из наставног предмета и које се верификује кроз закључну оцјену.

У следећој табели (*Табела 23*) дајемо преглед резултата по задацима и нивоима постигнућа.

Табела 3. Резултати по задацима и нивоима постигнућа

Редни број задатка	%	Ниво постигнућа
1.	78,94	ВНП
2.	79,97	ВНП
3.	17,81	НЗ
4.	54,34	ННП
5.	18,84	НЗ
6.	4,22	НЗ
7.	84,25	ВНП
8.	39,38	НЗ
9.	46,62	ННП
10.	28,36	НЗ
11.	40,07	НЗ
12.	23,97	НЗ
13.	27,40	НЗ
14.	12,50	НЗ
15.	57,44	СНП
16.	43,15	НЗ
17.	64,32	СНП
18.	67,92	СНП
19.	29,73	НЗ
20.	19,18	НЗ
Укупно	38,89	НЗ

ВНП – висок ниво постигнућа, СНП – средњи ниво постигнућа, ННП – низак ниво постигнућа, НЗ – незадовољавајући ниво постигнућа

У поступку анализе нивоа постигнућа по задацима кориштена је сљедећа скала.

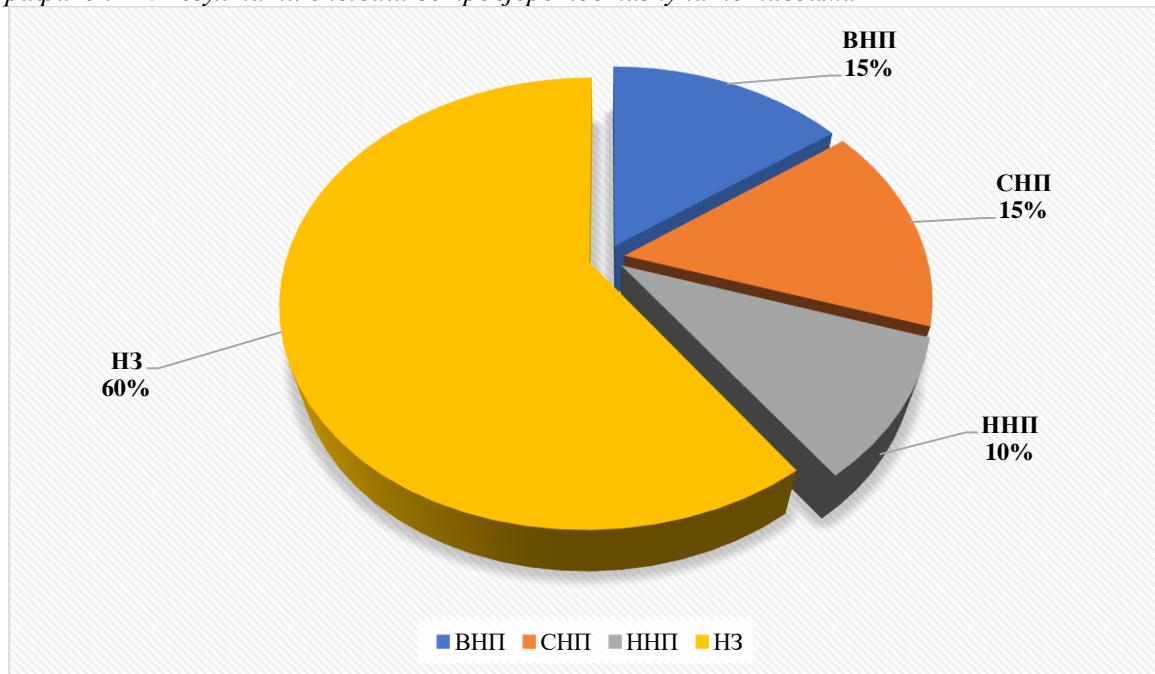
Ниво постигнућа	Ознака нивоа постигнућа	Број освојених бодова
- не задовољава	НЗ	мање од 44% бодова
- ниски ниво	ННП	од 45% до 54% бодова
- средњи ниво	СНП	од 55% до 74% бодова
- високи ниво	ВНП	од 75% до 100% бодова

На основу добијених резултата по задацима може се констатовати да су од 20 задатака које су ученици рјешавали, дванаест или 60% ријешили на нездовољавајућем нивоу, док су два задатка ријешили на ниском нивоу постигнућа. Стога закључујемо да су ученици чак 70% задатака, односно укупно 14 ријешили на нездовољавајућем нивоу, односно ниском нивоу постигнућа. На средњем и високом нивоу постигнућа ријешили су по три задатка што укупно чини 30%.

Табела 24. Резултати по проценту нивоа постигнућа

Број задатака	Ниво постигнућа	%
12	не задовољава	60%
2	ниски ниво	10%
3	средњи ниво	15%
3	високи ниво	15%

Графикон 22. Резултати спољашње провјере постигнућа по нивоима



Задатке са одржане Провјере постигнућа ученика из предмета Историја можете наћи у прилогу:

- Прилог 1:** [Задаци из предмета Историја са одржане Провјере постигнућа ученика](#) и
Прилог 2: [Рјешења задатака из предмета Историја са одржане Провјере постигнућа ученика.](#)

ЗАКЉУЧАК

На основу квалитативне и квантитативне анализе ученичких постигнућа у настави историје у првом разреду средњих стручних школа, занимање пословно-правни техничар, изводимо сљедеће закључке:

- ❖ Наставни предмет Историја је кључан за развијање способности критичког мишљења код ученика.
- ❖ Спољашњом провјером постигнућа ученика из наставног предмета Историја обухваћено је 309 ученика из 12 одјељења првог разреда средњих стручних школа, занимање пословно-правни техничар.
- ❖ Спољашњом провјером постигнућа обухваћено је 309 ученика од којих је провјери приступило 292, односно 94,50%.
- ❖ Резултати спољашње провјере постигнућа су нездовољавајући што је видљиво из процента успјешности од 38,89%.
- ❖ Високи ниво постигнућа ученици су остварили рјешавајући три задатка.
- ❖ Најбоље резултате остварили су ученици једне школе са 54,01% успјешности, док су најслабије ријешили задатке ученици друге школе са 23,31% успјешности.
- ❖ Ученици ниједне школе нису остварили резултате на високом или средњем нивоу успјешности.
- ❖ Развој способности анализе, синтезе, уопштавања, логичког и критичког промишљања, закључивања и примјене, треба да буду присутни у настави свих наставних предмета, па и у настави историје.

Од школске 2020/21. годину у првом разреду средњих стручних и техничких школа примјењује се нови програм наставног предмета Историја. Програм је конципиран на тематском принципу, при чему се посебан акценат ставља на исходе који се реализују из националне историје.

Остварени резултати морају бити предмет расправе на Активима наставника историје. Сваки наставник би требао да сачини индивидуални програм рада усмјерен на активности којима ће ученици овладати знањима и вјештинама, те развити личне компетенције прописане наставним програмом.

Потребно је на крају навести и да су ученици током школске 2022/23. године били у прилици да користе уџбеник који је у потпуности усаглашен са Наставним планом и програмом за наставни предмет Историја за 1. разред средњих школа у струци Економија, право и трговина, занимања пословно-правни техничар.